

Krakowskie szopkarstwo na liście UNESCO

2018-11-29

Tradycja budowy krakowskich szopek trafiła na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. Decyzja zapadła na posiedzeniu komitetu, które odbyło się 29 listopada na Mauritiusie. To pierwszy taki wpis dotyczący niematerialnego dziedzictwa z Polski.

Dotychczas na listę UNESCO wpisano ok. 400 różnego rodzaju zwyczajów, są to m.in.: joga z Indii, rumba z Kuby, portugalski śpiew fado, chińska kaligrafia i dieta śródziemnomorska. Teraz dołączyło do nich krakowskie szopkarstwo. Jak podkreślają szopkarze, choć szopki robi się na całym świecie, to te z Krakowa są wyjątkowe. To właśnie w naszym mieście wykształcił się sposób obrazowania szopki z wykorzystaniem lokalnych elementów architektonicznych – przede wszystkim zabytków Krakowa. Tradycja szopkarska trwa nieprzerwanie od XIX wieku. Pierwotnie wykonywaniem szopek trudnili się rzemieślnicy z ówczesnych przedmieść Krakowa, głównie z Krowodrzy i Zwierzyńca. W okresie świąt Bożego Narodzenia chodzili po domach, prezentując swoje dzieła, pełniące wówczas rolę przenośnych teatrzyków. Najstarsza zachowana szopka krakowska znajduje się w zbiorach Muzeum Etnograficznego w Krakowie; jest to dzieło Michała Ezenekiera z drugiej połowy XIX stulecia.

W 1937 r. dr Jerzy Dobrzycki, kierownik Biura Propagandy Miejskiej, zainicjował Konkurs Szopek Krakowskich. W pierwszy czwartek grudnia szopkarze przynoszą swoje prace na Rynek Główny i ustawiają je na stopniach pomnika Adama Mickiewicza. Szopki ocenia jury, składające się z historyków, etnografów, historyków sztuki, architektów, plastyków. W konkursie bierze udział ok. 50 szopkarzy w kategorii seniorów oraz kilkuset w kategoriach dziecięcych i młodzieżowych.

76. Konkurs Szopek Krakowskich odbędzie się w czwartek, 6 grudnia, na Rynku Głównym w Krakowie. Po hejnale o godz. 12.00, korowód twórców przejdzie wokół Rynku Głównego przed estradę, na której odbędzie się prezentacja szopek. Ogłoszenie wyników w kategorii „Dorośli” nastąpi w niedzielę, 9 grudnia, o godz. 14.00 w sali audytoryjnej Kupferhaus w Pałacu Krzysztofora (Rynek Główny 35). Potem wszystkie zgłoszone szopki tradycyjnie są prezentowane na pokonkursowej wystawie w Celestacie (ul. Lubicz 16). Uroczyste otwarcie wystawy, połączone z zapaleniem światełka na bożonarodzeniowej szopce w Ogrodzie Strzeleckim, rozpocznie się o godz. 16.00. Wystawa będzie czynna do 24 lutego 2019 r.

W 2019 r. już po raz czwarty – dzięki współpracy Muzeum Historycznego Miasta Krakowa oraz Krakowskiego Biura Festiwalowego, a także zaangażowaniu właścicieli i najemców lokali w centrum miasta – szopki wyjdą poza mury muzeum. W ramach akcji „Wokół szopki” (6 grudnia–31 stycznia) pokazywane będą w witrynach sklepów, hoteli i restauracji, a także przed galeriami handlowymi, w parkach i na placach. W różnych punktach miasta będziemy więc mogli podziwiać 41 dzieł sztuki krakowskich szopkarzy. Część eksponatów pochodzi z poprzednich edycji konkursu, a część została wykonana specjalnie na potrzeby projektu i umieszczona w iluminowanych ekspozytorach. Kulminacją akcji będzie 6 stycznia 2019 r. spacer „Wokół szopki”, który poprowadzi dyrektor Muzeum Historycznego Miasta Krakowa Michał Niezabitowski. Został również przygotowany dwujęzyczny spacerownik – broszura towarzysząca akcji, z opisem szlaku krakowskich szopek.

Wpis krakowskiego szopkarstwa na Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO po raz kolejny stał się potwierdzeniem pierwszoplanowej roli Krakowa w kultywowaniu tradycji i

**Magiczny
Kraków**

zwyczajów polskiego dziedzictwa i jego promocji na świecie.